

“Op uw gezondheid”

**Beleidsnotitie over sport, gezondheid en het nut van
bewegen in de gemeente Dalfsen**

Dalfsen, mei 2007

Inhoudsopgave

	pagina
1 . Voorwoord	3
2. De aanleiding	4
- Jeugd 0 – 12 jaar	4
- Jongeren 12 – 24 jaar	4
- 55-plussers	5
3. Rijksbeleid	5
4. Huidig beleid in de gemeente Dalfsen	5
- ad 1 jeugd	6
- ad 2 volwassenen	10
- ad 3 55-plussers	10
- ad 4 algemeen	11
5. De financiële kant	12
6. Conclusies	12
7. Tijdspad	14
 Bijlagen	
1 Rijksbeleid	15
2. Bestaande sport/bewegingsactiviteiten Gemeente Dalfsen voor doelgroep 55 plus	17
3 Beleidsregels jeugdsportsubsidie	19
4 Sport stimulerende projecten Dalfsen	20
5 Investeringsregeling sportaccommodaties	21
6 Sportsubsidie Mensen met een beperking	22
7 Keurmerk gezonde sportvereniging	23

1. Voorwoord

Als mensen wordt gevraagd wat ze het belangrijkste vinden in het leven, blijkt keer op keer dat gezondheid het hoogste goed is. Hoewel de verantwoordelijkheid voor een goede gezondheid in principe bij de mensen zelf ligt, kunnen gemeenten eveneens een rol spelen bij het bereiken en behouden van een goede gezondheid van hun burgers. Dit geldt uiteraard ook voor de gemeente Dalfsen. Daarom is het een goede zaak dat de gemeenten zich – zoals de wet ook van hen vraagt – nog meer gaan inspannen om gezondheidsbeleid te ontwikkelen.

De gemeente draagt daarin bij door het beschikbaar stellen en subsidiëren van accommodaties (jaarlijkse uitgaven netto grofweg 1,4 miljoen euro in 2007) en directe subsidieverlening op het product sport van € 35.000 structureel. Voor sportstimulerende maatregelen is een budget van incidenteel € 40.000 beschikbaar.

De gezondheid wordt positief beïnvloed door gezond te eten en regelmatig te bewegen. Dit laatste aspect van een gezonde levensstijl, regelmatig bewegen, willen we benadrukken in deze beleidsnotitie. We kiezen met opzet voor de term bewegen omdat hier meer onder valt dan sport alleen. Te weinig bewegen is een belangrijke risicofactor voor het te vroeg overlijden van mensen aan verschillende chronische aandoeningen, zoals hart- en vaatziekten. De oorzaak hiervan is terug te vinden in de jeugd: een steeds grotere groep kinderen heeft al op zeer jonge leeftijd last van overgewicht (obesitas).

In de nota "Tijd voor sport" uit 2005 heeft de centrale overheid zich als doel gesteld om in 2010 geen verdere stijging van obesitas bij volwassenen toe te staan en om een daling van het overgewicht bij kinderen te bewerkstelligen.

Om daar verandering in te brengen is een krachtige impuls nodig. Het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen is opgezet om beweging te stimuleren. Een dergelijke impuls is echter niet alleen een zaak van één ministerie. Naast de sport spelen diverse sectoren, zoals het onderwijs en de zorg, een belangrijke rol om mensen aan het bewegen te krijgen.

De "Nederlandse norm voor gezond bewegen"¹ is een maat om aan te geven of iemand voldoende investeert in beweging om zijn of haar gezondheid te onderhouden of te verbeteren. Deze norm is wetenschappelijk onderbouwd en meetbaar. In 2010 wil het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport dat minimaal 50% van alle Nederlanders normactief is. De gemeente Dalfsen sluit aan bij deze visie en gaat dit in Dalfsen ook stimuleren.

1

Leeftijdscategorie	Norm
Jeugd (<18 jaar)	dagelijks een uur matig intensieve lichamelijke activiteit, waarbij de activiteiten minimaal twee maal per week gericht zijn op het verbeteren of handhaven van lichamelijke fitheid (kracht, lenigheid en coördinatie)
Volwassenen (18-55 jaar)	Een half uur matig intensieve lichamelijke activiteit op tenminste vijf, bij voorkeur alle dagen van de week; voorbeelden van matig intensieve lichamelijke activiteit bij volwassenen zijn wandelen met 5-6 km/u (dus flink doorwandelen) en fietsen met 15 km/u
Ouderen (55-plussers)	Een half uur matig intensieve lichamelijke activiteit op tenminste vijf, bij voorkeur alle dagen van de week; voor niet-actieven, zonder of met beperkingen, is elke extra hoeveelheid lichaamsbeweging meegenomen; voorbeelden van matig intensieve lichamelijke activiteit bij ouderen zijn wandelen met 3-4 km/u en fietsen met 10 km/u

Per 1 januari 2007 is de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) in werking getreden. Deze wet verplicht gemeenten burgers zoveel mogelijk te laten deelnemen aan de samenleving. Sport en bewegen wordt beschouwd als een van de mogelijkheden om te participeren.

2. De aanleiding

Leefgewoonten hebben invloed op de gezondheidstoestand van mensen. Zij kunnen een positieve invloed hebben op de gezondheid, maar ook een rol spelen bij het ontstaan van ziekten.

De leefstijlfactoren waarover voor bepaalde leeftijdsgroepen in de gemeente informatie (GGD regio IJssel-Vecht) bekend is, zijn: bewegen, roken, alcoholgebruik, drugsgebruik, onveilig rijden, ongevallen in verkeer en overgewicht.

Gelet op het vertrekpunt van deze nota kijken we globaal per leeftijdscategorie – jeugd – volwassenen - 55-plussers naar de items bewegen, overgewicht en gezondheid.

Jeugd 0 – 12 jaar

De GGD regio IJsselvecht heeft in september 2006 de ‘Gezondheidsmonitor kinderen 0-12 jaar in Dalfsen’ uitgebracht. De volgende resultaten worden in de monitor genoemd.

Gezondheid

Uit het verschil tussen beleving van het gewicht door ouders en de zelfgerapporteerde gegevens over lengte en gewicht, blijkt dat veel ouders het over- of ondergewicht van hun kind niet goed inschatten (6 tot 7% van de ouders geeft aan dat er sprake is van een normaal gewicht terwijl objectief gezien er sprake is van onder- of overgewicht). De beoordeling door ouders is in vergelijking met 5 jaar geleden overigens ongewijzigd.

Rond de 11% van de kinderen in de gemeente Dalfsen heeft overgewicht en 1% heeft ernstig overgewicht. Deze gegevens zijn overeenkomstig vergelijkbaar met de regio. Per 1 januari 2005 telde de gemeente Dalfsen 4684 kinderen in de leeftijd van 0 – 12 jaar. In aantallen telt de gemeente ongeveer 515 kinderen van 0-12 jaar met overgewicht. Plusminus 50 kinderen hebben ernstig overgewicht.

Veel ouders geven aan dat hun kind slecht eet. Bijna de helft van de 0-6 jarigen eet slecht. Voor de oudere kinderen (6 – 12 jaar) wordt voor 44% aangegeven dat ze slecht eten.

Beweging

Van de kinderen van 4 jaar en ouder blijkt 64% aan de norm voor gezond bewegen (zie voetnoot 1 blz 2) te voldoen. Oudere kinderen (6 – 12 jaar) voldoen vaker aan de norm (66%) dan jonge kinderen (57%). In vergelijking met de regio voldoen in de gemeente Dalfsen meer kinderen aan de beweegnorm. Van de kinderen van vier jaar en ouder sport 72% twee keer per week op school. Vierenzestig procent van de kinderen zit bij een sportclub. Zes tot twaalfjarigen zijn vaker lid van een sportclub (73%) dan 4 en 5 jarigen (33%).

Jongeren 12 – 24 jaar

In 2004 brengt de GGD voor de gemeente Dalfsen de ‘Gezondheidsmonitor jongeren 12 – 24 jaar’ uit. Een aantal conclusies uit dit rapport lichten wij hier uit.

Overgewicht

In de preventieve, maar ook in curatieve gezondheidszorg wordt overgewicht voor de komende jaren gezien als de grootste gezondheidsbedreigende factor. De toename van de ouderdomsdiabetes onder jongeren en het effect van overgewicht op de toename van hart- en vaatziekten en kanker worden gezien als een groot probleem voor de komende generatie.

De regio IJsselvecht is geen uitzondering. Door het traditionele voedingspatroon met veel vet en doordat in sommige delen van de regio weinig wordt bewogen zijn de gezondheidsrisico's ook hier groot.

Weinig jongeren voldoen aan de norm van gezond bewegen. Over het eetpatroon van de jongeren is bekend dat ongeveer één op de vier jongeren niet ontbijt. Door inname van calorieën te verschuiven naar een later tijdstip op de dag wordt minder energie verbruikt en meer in vet omgezet. Het percentage

jongeren met overgewicht in verschillende subgroepen (meisjes in Dalfsen, jongens en 16-23 jarigen in Nieuwleusen) is toegenomen sinds 1998.

In 2005 heeft de GGD een specifiek rapport uitgebracht over het overgewicht bij jongeren 12-24 jaar in de regio IJssel-Vecht. Zestien procent van de jongeren heeft (ernstig) overgewicht. Uitgaande van 3941 jongeren zijn er dus 630 jongeren in de gemeente met (ernstig) overgewicht. Het blijkt dat er meer 20-23 jarigen met overgewicht zijn dan 12-19 jarigen. Vooral bij meisjes van 20-23 jaar komt ernstig overgewicht voor.

55-plussers

In 2002 heeft de GGD regio IJsselvecht de 'Gezondheidsmonitor 55-plussers' uitgebracht. De monitor is heel breed opgezet, in het kader van deze notitie lichten we 2 aspecten eruit: gezondheid en lichaamsbeweging. Door 63% van de 55-plussers in de gemeente Dalfsen wordt de gezondheid als goed ervaren. Bij 37% van de respondenten is dat dus niet het geval. Ongeveer eenderde van de 55-plussers doet mee aan bewegingsactiviteiten.

In voorjaar 2007 zal een nieuwe gezondheidsmonitor verschijnen, zij het dat deze gericht is op inwoners vanaf 65 jaar. Hierop vooruitlopend kan worden aangegeven dat veel ouderen in Dalfsen wandelen (55%) of fietsen (60%). Zestien procent doet aan ouderensport en 15% heeft aangegeven op een andere wijze te sporten. De lichamelijke gezondheid wordt door 78% van de ouderen tussen 65 en 75 jaar als (zeer) goed ervaren. Voor de inwoners ouder dan 75 jaar is dit 64%.

3. Rijksbeleid

Het zou voor deze notitie te ver voeren om het gehele Rijksbeleid op het gebied van gezondheid, sport en bewegen tot in detail weer te geven. Een beknopte samenvatting vindt u in bijlage 1 Het is echter duidelijk waar de rijksoverheid de komende jaren op inzet:

- terugdringing overgewicht;
- accent op gezonde voeding;
- activiteiten m.b.t. gezondheid en bewegen op scholen en in de wijk;
- meedoen, bewegen en presteren.

Deze doelstellingen komen ook naar voren in de nota 'Kiezen voor gezond leven, 2007-2010' welke in oktober 2006 door Minister Hoogervorst aan de Tweede Kamer is gezonden. In deze nota zijn vijf kernthema's benoemd. Overgewicht is (naast bijvoorbeeld roken en schadelijk alcoholgebruik) één van deze thema's. De nota 'Kiezen voor gezond leven' vormt tevens het vertrekpunt voor de nota lokaal gezondheidsbeleid die in de zomer van 2007 zal verschijnen.

4. Huidig beleid in de gemeente Dalfsen

Dit hoofdstuk is bedoeld om het huidige beleid van de gemeente op het gebied van sport en bewegen kort te inventariseren en weer te geven. Er wordt gebruik gemaakt van de volgende indeling:

1. Jeugd

- Jeugdsportsubsidieregeling
- Sport Stimulerende Projecten Dalfsen

2. Volwassenen

3. 55 plussers

- divers activiteiten aanbod

4. Algemeen

- Investeringsregeling sportaccommodaties

- Sportsubsidie mensen met een beperking

Per leeftijdsgroep wordt kort ingegaan op de aanwezige regelingen. Daarna volgt een aantal aanbevelingen per regeling en per leeftijdscategorie over hoe het beleid beter kan aansluiten bij het rijksbeleid ten aanzien van bewegen. Uitgangspunt bij de aanbevelingen voor nieuw beleid is de visie dat 'jong geleerd, oud gedaan' zeker geldt voor het sporten c.q. bewegen van de jeugd. Hoe vroeger je de jeugd in aanraking brengt met sporten dan wel sportief bewegen hoe beter het is.

Inspraakreacties

In februari 2007 is de beleidsnotitie "Op uw gezondheid" voorgelegd aan het college. Daarbij werd aangekondigd dat nog advies zou worden gevraagd aan de Sportraad, de sportverenigingen, de WMO-raad i.o., de scholen, de kinderopvangorganisaties en de ouderenorganisaties. Dit is in de periode maart/april gebeurd. De reacties zijn geïnventariseerd en vervolgens verwerkt in deze definitieve sportnota. De verschillende inspraakreacties staan apart vermeld bij de aanbevelingen.

Ad 1

Jeugd

Jeugdsportsubsidieregeling

De gemeente kent de jeugdsportsubsidieregeling die in januari 2003 in werking is getreden. De beknopte inhoud van deze regeling treft u aan in bijlage 3. Een bijzonder aspect van deze regeling is de aandacht die besteed wordt aan de gezonde vereniging.

Om voor (jeugdsport)subsidie in aanmerking te komen moet de aanvragende sportvereniging zich manifesteren als een gezonde vereniging. Wat houdt dit in?

In de optiek van de gemeente betekent dit dat de vereniging een ontmoedigingsbeleid voert op het gebied van alcohol en roken. Een voorbeeld hiervan is het rookvrij houden van de kantine tijdens jeugdwedstrijden.

Voor jeugdsportsubsidie is een budget van € 30.910 beschikbaar. Per lid is het subsidie € 9,17 exclusief incidentele prijscompensatie. Overigens is over de periode 2004 tot en met 2007 gemiddeld genomen een daling van het aantal jeugdleden waarneembaar (van 3240 naar 3005).

Aanbeveling 1: met ingang van 1 januari 2010 alleen die verenigingen jeugdsportsubsidie verlenen wanneer de kantine en de overige clubgebouwen geheel rookvrij zijn.

Inspraakreactie: Deze aanbeveling kan gehandhaafd blijven. Niemand had problemen met een rookvrije kantine ingaande 2010. Iedereen is namelijk van mening dat de aanbeveling wordt achterhaald door wettelijke regelgeving. Veel verenigingen hebben ook al een rookbeleid.

Toelichting op de aanbeveling

Deze regeling sluit goed aan op het rijksbeleid waar het gaat om stimuleren van sporten en bewegen in relatie tot de gezondheid van de jeugd. Wij vinden dat sport en genotsmiddelen (tabak en alcohol) op gespannen voet met elkaar staan. Sport trekt veel jongeren aan en heeft een voorbeeldfunctie als het gaat om gezond gedrag.

De gemeente Dalfsen wil zich houden aan de Tabakswet. Als gevolg van de in 2002 gewijzigde Tabakswet is er een rookverbod ingesteld voor overheidsgebouwen en -inrichtingen. Dit geldt voor alle gemeentelijke gebouwen, ook indien die aan derden worden verhuurd. Dit geldt eveneens voor alle instellingen op het gebied van sociaal cultureel werk, maatschappelijke dienstverlening, gezondheidszorg, binnensport (sporthallen, gymlokalen en zwembaden) voor zover die door de overheid gesubsidieerd of in stand gehouden worden.

Concreet betekent dit dat er een algeheel rookverbod van toepassing is in de gemeentelijke sporthallen, gymzalen en zwembaden, voorzover er geen specifieke rookruimte is aangewezen.

Voor sportkantines ligt de zaak anders. De gemeente verhuurt buitensportcomplexen aan verschillende verenigingen, Deze verenigingen hebben op het sportcomplex een clubgebouw gesticht, waarvan de

vereniging eigenaar en beheerder is. Het rookverbod geldt daar dus nog niet. Bovendien geldt het rookverbod uit de Tabakswet nog niet voor instellingen voor de buitensport. In de lopende huurcontracten van de sportcomplexen met deze verenigingen zijn bovendien geen voorwaarden vermeld over het rookbeleid. Toch is ons college van mening dat de koppeling gezonde vereniging/jeugdsportsubsidie te vrijblijvend is. Wanneer de vereniging zich niet houdt aan de voorwaarden van gezonde vereniging (ontmoedigingsbeleid t.a.v. roken en alcohol) heeft dat tot nu toe geen consequenties voor de jeugdsportsubsidie. Dit nu willen we veranderen.

De huidige jeugdsportsubsidieregeling loopt tot en met 2009. Wij stellen dan ook voor om met ingang van 1 januari 2010 alleen die verenigingen jeugdsportsubsidie te verlenen wanneer de kantine en de overige clubgebouwen geheel rookvrij zijn. De voorliggende periode moet benut worden om de dialoog met de verenigingen en de Sportraad over dit onderwerp voort te zetten. Wat doen de verenigingen al zelf en wat moeten ze meer doen om per 1 januari 2010 klaar te zijn voor dit rookverbod? De verenigingen moeten de kans krijgen om stapsgewijs dit rookverbod per 1 januari 2010 in te voeren. Wat in een zelfregulerings traject kan worden geregeld heeft de voorkeur van het college.

Aanbeveling 2: met ingang van 1 januari 2010 alleen die verenigingen jeugdsportsubsidie verlenen wanneer tijdens jeugd sportactiviteiten tot en met 17 jaar geen alcoholhoudende drank in de kantine wordt geschonken.

Inspraakreactie: naar aanleiding van de inspraakavond is deze aanbeveling vervallen. Ten aanzien van de alcoholverstrekking zal de wettelijke norm worden gehanteerd (tot 16 jaar geen alcohol). De uitkering van de jeugdsportsubsidie komt daarmee niet in gevaar. De verenigingen schenken tijdens de jeugd sportactiviteiten geen alcoholhoudende dranken.

Toelichting op de aanbeveling

De beleidsnotitie "Mag ik ook een slokje?" over het alcoholmatigingsbeleid voor 12 -15 jarigen in de gemeente Dalfsen van mei 2006 heeft als derde aanbeveling het keurmerk Gezonde Sportvereniging (zie bijlage 5) opgenomen. Dit keurmerk is een initiatief van het NOC*NSF, opgezet om verenigingen te stimuleren en te helpen om te komen tot een structureel gezondheidsbeleid. Voor relevante gezondheidsthema's (onder andere alcoholmatigingsbeleid) zijn criteria opgesteld. Als een vereniging daaraan voldoet mag het keurmerk Gezonde sportvereniging gevoerd worden. Aanbevolen wordt in genoemde notitie om de sportverenigingen in samenwerking met de Sportraad die een kantine in eigen beheer hebben te interesseren voor deelname aan het keurmerk Gezonde Sportvereniging, doch tenminste op de onderdelen roken en alcohol. Deze lijn houden wij ook in deze notitie vast: per 1 januari 2010 willen wij analoog aan het rookbeleid aan het verstrekken van de jeugdsportsubsidie de voorwaarde koppelen dat er in de kantines en overige clubgebouwen tijdens jeugd sportactiviteiten geen alcohol wordt geschonken.

Net als bij het rookvrij maken van de kantines moet samen met de verenigingen en de Sportraad geïnventariseerd worden wat er aan alcoholmatiging al gebeurd is. Vervolgens is het aan de verenigingen om te bepalen welke stappen nog nodig zijn om per 1 januari 2010 de kantine tijdens jeugd sportactiviteiten alcoholvrij te krijgen en te houden.

Zowel aanbeveling 1 als de vervallen aanbeveling 2 zijn voor ons reden om het gesprek over deze aspecten aan te gaan bij het afsluiten van nieuwe budgetsubsidieovereenkomsten met organisaties als De Wiekelaar, De Trefkoele, de Stichting Sportbelangen Lemelerveld etc.

Aanbeveling 3: het sport kennismakingsprogramma in overeenstemming met de sportdoelstellingen van de brede school fasegewijs invoeren in de gemeente Dalfsen. Naast het aanwezige budget van € 40.000,00 nog eens € 32.000 extra inzetten voor dit programma.

Inspraakreactie: met deze aanbeveling kon worden ingestemd, waarbij wel de volgende kanttekeningen werden geplaatst:

Op dit moment verzorgt Sportservice Zwolle (in opdracht van de Stichting Sportstimulerende Projecten Dalfsen) het sportkennismakingsprogramma in samenwerking met een aantal sportverenigingen uit Dalfsen. Het is de bedoeling dat de clubs hier uiteindelijk zelfstandig mee

verder gaan. De vraag die zich opwerpt is: kunnen de verenigingen de organisatie straks financieel wel opbrengen? “Denk hierbij ook eens aan Europese subsidiegelden”.
Actiepunt: mogelijkheid tot het verkrijgen van Europese subsidiegelden onderzoeken.

Verder wordt geconcludeerd dat er een nulmeting zou moeten worden gehouden om te bekijken in hoeverre het project een daadwerkelijke aanwas van nieuwe leden oplevert.
Actiepunt: een nulmeting laten verrichten.

Toelichting op de aanbeveling

Dit is het thema van het sportkennismakingsprogramma (scholierensport) voor groep 3 t/m 8 van de basisschool. Dit programma is samengesteld door medewerkers van Sportservice Zwolle in opdracht van Stichting Sport Stimulerende Projecten Dalfsen. In november 2006 is hiermee in samenwerking met een aantal sportverenigingen uit Dalfsen gestart. In een korte periode (6 weken) leren deelnemers een sport kennen. In een volgende periode maken ze dan met een andere sport kennis. Er worden in totaal 5 sporten aangeboden. De gemeente subsidieert dit project.

Dit project is tweeledig: het laat de kinderen bewegen en het probeert de jeugd enthousiast te maken voor een bepaalde sport, zodat ze in de toekomst lid worden van een bepaalde sportvereniging.

Dit onderdeel sluit aan op het eerder genoemde Rijksbeleid.

Dit programma is in eerste instantie bedoeld voor de leerlingen van het basisonderwijs uit de kern Dalfsen. Uitbreiding van dit project naar de overige kernen van de gemeente is inmiddels uitgesproken door de gemeenteraad.

Het programma sluit uitstekend aan op de sportieve doelen van de brede school:

- a. sportkennismaking
- b. vergroten van deelname aan bewegingscultuur en binden aan sport
- c. vergroten sociale competenties
- d. bevorderen van doorstroming naar verenigingen

De kosten van het sport kennismakingsprogramma worden geraamd op € 8000 voor de kern Dalfsen. Uitbreiding naar basisscholen van de overige kernen in overeenstemming met de wens van de raad levert het volgende plaatje op:

Jaar	Kern	Budget
2006/2007	Dalfsen	8.000
2007/2008	Dalfsen/Lemelerveld	16.000
2008/2009	Dalfsen/Lemelerveld/Nieuwleusen	24.000
2009/2010	Lemelerveld/Nieuwleusen	16.000
2010/2011	Nieuwleusen	8.000
	Totaal	72.000
	Beschikbaar	40.000
	Dekking zoeken	32.000

dekking

Wij stellen ons voor om voor een periode van drie jaar per kern middelen beschikbaar te stellen om kennismakingscursussen in het vaste patroon van sportorganisaties op te nemen. Wij willen daarbij onderzoeken of dat in combinatie kan met buitenschoolse opvang om de kosten beheersbaar te houden. Hierover willen wij met de organisaties in overleg, als mede met de Stichting Sport Stimulerende Projecten Dalfsen.

Indien de kernen Lemelerveld en Nieuwleusen willen meedoen is er een bedrag van € 32.000 extra nodig om de periode te overbruggen. Daar moet dekking voor gevonden worden.

Aanbeveling 4: in overleg met de praktijk voor kinderfysiotherapie het project Slim Kids extra onder de aandacht brengen bij alle basisscholen in de gemeente Dalfsen.

Inspraakreactie: met de aanbeveling wordt ingestemd. Wel wordt gevraagd om ook aandacht te besteden aan kinderen met motorische problemen. Is hier door de therapeuten iets aan te doen? Actiepunt: dit wordt onderzocht.

Toelichting op de aanbeveling

Een activiteit die niet onder het gemeentelijke beleid valt maar wel appelleert aan het Rijksbeleid om het overgewicht onder kinderen terug te dringen is het project Slimkids. De praktijk voor kinderfysiotherapie Pleijendal Dalfsen is in oktober 2006 in samenwerking met Carinova een project begonnen om het overgewicht bij kinderen van 8 – 12 jaar terug te dringen. Slimkids omvat 21 weken en bestaat uit een voedingsprogramma, een opvoedkundig programma en een beweegprogramma. Het is een landelijk project, dat afgelopen seizoen vooral in het zuiden des lands werd ingevoerd. Voor deze regio is het nieuw. Het is een particulier initiatief en wordt ook als zodanig gefinancierd.

Aanbeveling 5:

- a. **Met de zwembaden en scholen mogelijke alternatieven voor het leszwemmen, zoals bewegen in het water, onderzoeken**
- b. **Schoolactiviteiten gericht op bewegen met plezier, waaraan ieder kind kan meedoen, stimuleren**
- c. **De huidige schoolsporttoernooien met een prestatief karakter (voetbal, korfbal) blijven gehandhaafd**

Inspraakreactie: de vraag die t.a.v. punt a wordt gesteld is of de scholen hiervoor wel de tijd hebben. "Indien zwemonderwijs structureel of incidenteel ingevoerd gaat worden zal dat ten koste gaan van een gymnastiekles. Vergeet ook niet de reistijd van school en terug. Onderwijstijd is kostbaar. Uiteraard zal er altijd ruimte zijn voor incidenteel zwembadbezoek tijdens schooltijd. Verwacht van deze aanbeveling niet teveel rendement. Ter aanmoediging is het een prima idee om de kinderen tijdens die lessen gratis toegang te verlenen tot het zwembad. Vraag: Is toezicht door een groepsleerkracht rechtsgeldig?"

T.a.v. punt b: "Er zijn steeds meer sportverenigingen die onder schooltijd tijdens de gymnastieklessen demonstratielessen verzorgen. De leerlingen maken dan kennis met die sport. Ook na schooltijd worden leerlingen uitgenodigd. Het kan een aanbeveling zijn om sportverenigingen nog meer te stimuleren iets dergelijks te organiseren".

Toelichting op de aanbeveling:

Het is al eerder aangegeven, dat deze notitie zich meer richt op de noodzaak van bewegen dan op het actief sporten. De sportparticipatie onder de jeugd van de gemeente Dalfsen is vrij hoog te noemen. Toch zijn wij van mening dat de gemeente er zoveel mogelijk aan moet doen om die kleine groep kinderen die niets aan sport doet toch een ("verplicht") bewegingsprogramma te geven. Er wordt uiteraard gymnastiek (lichamelijke oefening) gegeven op de scholen. Wij zijn echter van mening dat ook daar in het facultatieve lesaanbod meer kan worden gedaan. Een vorm waarbij ook kinderen die weinig bewegen worden gestimuleerd om dat wel te gaan doen is het zwemmen. Hiermee bedoelen we niet het reguliere diploma- of schoolzwemmen, maar het bewegen in het water (aquajoggen, balsporten zoals waterpolo etc.) Een dergelijke vorm van "schoolzwemmen" kan onder schooltijd worden aangeboden, maar het aanbieden van deze activiteit als naschoolseopvang (zie aanbeveling 7) moet zeker niet worden uitgesloten. Daarnaast willen we scholen (financieel) stimuleren om meer aandacht aan sport en aan bewegen te besteden. De insteek daarbij is niet zozeer prestatief of competitief, maar is vooral gericht op het plezier in bewegen in allerlei vormen, waarbij ieder kind moet kunnen meedoen.

dekking

Voor het "bewegingszwemmen" denken wij geen extra budget nodig te hebben. Wanneer de scholen assisteren bij het toezicht, is er voldoende personeel aanwezig om de gemeentelijke toezichthoudende functie te waarborgen. Wij overwegen om voor het "bewegingszwemmen" geen toegang te vragen. Van de deelnemende scholen verwachten wij dat zij het vervoer regelen en voor hun rekening nemen.

Voor schoolactiviteiten is geen dekking aanwezig. Gezien de prioriteit die sport in deze bestuursperiode krijgt wordt in de begroting 2008 ruimte gezocht.

Aanbeveling 6: in alle kernen van de gemeente Dalfsen samen met de verenigingen van Plaatselijk Belang een inspraakavond voor de jeugd over bewegingsactiviteiten organiseren. Hierbij de wensen van de jeugd t.a.v. (speel)voorzieningen inventariseren.

Inspraakreactie: hiermee kon worden ingestemd. Wel werd aanbevolen om Plaatselijk Belang zelf de voorlichtingsavonden te laten organiseren, "dit verlaagt wellicht de drempel voor de jeugd". "Waak er wel voor dat er geen verwachtingen worden gewekt waar later niet aan kan worden voldaan".

Toelichting op de aanbeveling

In deze tijd waarin alles steeds sneller lijkt te gaan ontstaat steeds meer de behoefte aan sporten die voldoen aan die tijdsgeest. Sport- en bewegingsactiviteiten zoals klimmen, bungeejumpen en andere survivalachtige individuele activiteiten scoren hoog. Het lijkt ons college een goed idee om de jeugd actief te bevragen aan welke bewegingsactiviteiten men behoefte heeft. Een andere vraag die daarmee verband houdt is: wat kan de gemeente daarin voor jullie betekenen? Uit de Wavingelden is per plaatselijk belang een eenmalig bedrag beschikbaar gesteld van € 10.000,00. De gedachte is om het geld te besteden aan een spel-of beweegvoorziening voor de jeugd.

Door alle plaatselijke belangen in de gemeente Dalfsen een inspraakavond voor de doelgroep houden, om voorzieningen in het leven te roepen die voldoen aan de wensen van de jeugd. De scholen en de jeugdsozen kunnen hierbij worden ingeschakeld.

Aanbeveling 7: bij de scholen bevorderen dat sport cq. bewegen een prominente rol in de naschoolse opvang gaat spelen. Bewegen in het water (aanbeveling 5) hier ook bij betrekken.

Inspraakreactie: hiermee kon worden ingestemd. Let daarbij wel op het volgende: "Scholen hoeven niet zelf te zorgen voor voor- en naschoolse opvang. Die zorg kan uitbesteed worden aan professionele organisaties. Het is heel belangrijk dat er een goede aansluiting is met sportverenigingen en andere instanties om de jeugd de gelegenheid te geven actief te zijn. De regie daarin ligt niet bij scholen, maar zou kunnen liggen bij de professionele organisaties voor buitenschoolse opvang. Dit kan ook tijdelijk bij de gemeente liggen om een opstart daarvoor te maken."

Toelichting op de aanbeveling

Vanaf het schooljaar 2007-2008 is het aanbieden van voor- en naschoolse opvang verplicht voor alle scholen. De school verzorgt dit alleen als ouders daar om vragen. Het schoolbestuur van het basisonderwijs wordt verantwoordelijk voor het (laten) organiseren van de voor- en naschoolse opvang. Hoe en waar dit wordt georganiseerd is aan de school en ouders. De gemeente heeft hier niet direct een taak in. We willen als college echter wel bij de scholen bevorderen dat sport c.q. bewegen een prominente rol in de naschoolse opvang gaat spelen. De mogelijkheid van bewegen in het water wordt hier ook meegenomen. Het project Dagarrangementen en Combinatiefuncties, kan bij deze inhoudelijke invulling van buitenschoolse opvang, een coördinerende en stimulerende rol spelen.

Ad 2

Volwassenen

Zoals duidelijk uit de nota blijkt wordt vooral sterk ingezet op de jeugd tot 18 jaar. Wij hebben ervoor gekozen om geen specifiek beleid te ontwikkelen voor de 'sporters' uit de groep 18 tot 55 jaar. Het aanbod bij reguliere sportverenigingen en overige instellingen (fitnesscentra) is dermate groot dat voor deze groep geen extra activiteiten gestimuleerd worden. Een bepaald gedeelte is lid van een sportvereniging, weer anderen kiezen er voor om ongeorganiseerd aan sport te doen. De gemeentelijke sportaccommodaties, waar deze doelgroep ook gebruik van maakt, worden gesubsidieerd. Er is dus sprake van indirecte subsidie aan deze doelgroep.

Investeren in de jeugd tot 18 jaar is investeren in de toekomst en dat zal op termijn doorwerken in de groep volwassenen.

Ad 3

3. 55-plussers

In bijlage 2 ziet u een lange lijst van activiteiten die voor 55 plussers in de gemeente Dalfsen georganiseerd worden. Een aantal van deze activiteiten wordt door de Stichting Welzijn Ouderen Lemelerveld en Landstede Welzijn uitgevoerd.

Aanbeveling 8: in overleg met SWOL en Landstede Welzijn de voorlichting over sportactiviteiten voor 55-plussers uitbreiden.

Inspraakreactie: hiermee kon worden ingestemd, "maar verlies niet uit het oog de activiteiten die ook veel verenigingen al ontplooiën voor ouderen. Ga niet in het vaarwater van deze verenigingen zitten".

Toelichting op de aanbeveling

Om het gebruik van de activiteiten nog meer te verbreden wordt in overleg met SWOL en Landstede Welzijn de voorlichting voor de doelgroep 55 plus uitgebreid. Deze voorlichting binnen het bestaande budget door het SWOL en Landstede Welzijn laten uitvoeren.

Ad 4

Algemeen

De investeringsregeling sportaccommodaties

De regeling treft u eveneens aan in de bijlage. Bij de beoordeling van de aanvraag weegt mee in hoeverre de aanvragende vereniging voldoet aan de criteria van "gezonde vereniging" (ontmoedigingsbeleid t.a.v. roken en alcohol). Het criterium is niet zozeer bedoeld als afwijzingsgrond, maar meer als stimuleringsmaatregel. De evaluatie van de regeling moet nog plaatsvinden in 2007. Het aspect 'gezonde vereniging' wordt daarin meegenomen.

Aanbeveling 9

Analoog aan het gestelde in aanbeveling 1 stellen wij u voor om per 1 januari 2010 naast de gestelde voorwaarden in de regeling de subsidie alleen te verlenen wanneer de kantine en overige clubgebouwen rookvrij zijn.

Inspraakreactie: zie de reacties op de aanbevelingen 1 en 2.

Aanbeveling 10: de huidige sportsubsidieregeling voor mensen met een beperking (mmeb) verruimen in overleg met de Sportraad en de WMO-raad.

Inspraakreactie: de Sportraad is hiervan een warm voorstander. Nader overleg hierover vindt nog plaats.

Bijgaand de reactie van de WMO-raad i.o. De aanbevelingen worden onderzocht.

De huidige regeling moet blijven bestaan. Wel moet onderzocht worden of de regeling een laagdrempelig karakter kan krijgen door de regeling te verruimen. Het doel van de regeling moet zijn bewegen, dus niet alleen sporten. Ook moet gekeken worden of de hoogte van het maximum bedrag over het algemeen toereikend is om de meerkosten te dekken.

Verder meent de Wmo-raad i.o. dat weinig mensen op de hoogte zijn van deze subsidieregeling. Hij adviseert om meer bekendheid te geven aan deze regeling en is bereid hierin mee te denken.

Daarnaast moet de mogelijkheid tot een individuele tegemoetkoming in de kosten worden onderzocht.

Gedacht wordt aan een vergoeding van de reiskosten wanneer iemand bijvoorbeeld naar Zwolle moet om te kunnen sporten. Een andere mogelijkheid is een bijdrage in de contributie voor sociale minima met een beperking, wanneer zij vanwege hun beperking moeten kiezen voor een duurdere sport.

Een individuele bijdrage zou afhankelijk moeten zijn van:

- de meerkosten (t.o.v. sporten/bewegen door mensen zonder beperking)
- keuzevrijheid (is er een goed en betaalbaar alternatief om te kunnen bewegen?)
- inkomen

Verder benadrukt de Wmo-raad i.o. dat ook mensen met een verstandelijke, psychische of psychiatrische beperking onder deze regeling vallen. De achterliggende gedachte van bovenstaand advies is dat wanneer het mogelijk is om met kleine aanpassingen bewegen door mensen met een beperking mogelijk te maken binnen de gemeente, er gebruik kan worden gemaakt van de huidige (verruimde) regeling door verenigingen. In veel individuele gevallen biedt dit echter geen oplossing. Dan moet de mogelijkheid bestaan om een bijdrage te krijgen in de meerkosten van het sporten of bewegen.

Toelichting op de aanbeveling:

Deze regeling bevordert en ondersteunt de actieve sportbeoefening door mensen met een beperking die in de gemeente Dalfsen woonachtig zijn. Op jaarbasis is een budget beschikbaar van € 3000. Op de meerjaren begroting staat tot en met 2009 dit bedrag per jaar geraamd. Er wordt van de regeling zeer beperkt gebruik gemaakt. Het verruimen van de huidige regeling is een mogelijke oplossing. Bewegingsactiviteiten voor mensen met een beperking zouden ook onder de regeling kunnen vallen. Sportservice Zwolle biedt op hun internetsite een scala aan mogelijkheden voor mensen met een beperking. Bij het ontwikkelen van beleidsregels op dit terrein kan genoemde instantie wellicht behulpzaam zijn. Ook bijvoorbeeld de Stichting Maatschappelijke Opbouw Nieuwleusen (SMON) organiseert al geruime tijd sporten voor mensen met een verstandelijke beperking, wekelijks anderhalf uur sporten o.l.v. een docent en vrijwilligers in de sportzaal van het Agnietencollege. Eveneens is het subsidiëren van individuele (top)sporters met een beperking een mogelijkheid. Dit uit een oogpunt van sportstimulering. Wij realiseren ons, dat een budget van € 3.000 beperkt is. Bij de jeugdsportsubsidies stellen wij vast dat er op dit moment een bedrag van circa € 3.000 niet besteed is, dat ook ingezet kan worden.

5. De financiële kant

Sport en beweging is in Dalfsen is niet nieuw. Toch is het goed om aan een aantal aspecten een bescheiden extra impuls te geven. Voor de nieuwe prioriteiten zijn de volgende budgetten benodigd:

a. sportkennismakingsprogramma	incidenteel 32.000	structureel
b. schoolactiviteiten gericht op bewegen met plezier		5.000
c. sporten Mensen met een beperking		p.m.

6. Conclusies

Wij zijn van mening dat wij door middel van uiteindelijk 9 aanbevelingen het beleid op het gebied van bewegen vooral voor de jeugd een extra impuls kunnen geven. Gelet op het rijksbeleid zijn wij overtuigd van de noodzaak om ons beleid zover dat in onze mogelijkheden ligt verder te intensiveren. Samenvattend geven wij hieronder kort de 9 aanbevelingen weer en verzoeken de gemeenteraad om hiermee in te stemmen:

1. Met ingang van 1 januari 2010 alleen die verenigingen jeugdsportsubsidie verlenen wanneer de kantine en de overige clubgebouwen geheel rookvrij zijn. **Binnen bestaand budget.**
2. Met ingang van 1 januari 2010 alleen die verenigingen jeugdsportsubsidie verlenen wanneer tijdens jeugdsportactiviteiten tot en met 17 jaar geen alcoholhoudende drank in de kantine wordt geschonken.
In overleg met verenigingen en Sportraad bepalen welke stappen tot 1 januari 2010 nodig zijn.
Vervallen.
3. Het sport kennismakingsprogramma in overeenstemming met de sportdoelstellingen van de brede school fasegewijs invoeren in de gemeente Dalfsen. Naast het aanwezige budget van € 40.000,- nog eens € 32.000 extra inzetten voor dit programma.
De dekking te zoeken via de Voorjaarsnota 2007.
4. In overleg met de praktijk voor kinderfysiotherapie het project SlimKids extra onder de aandacht brengen bij alle basisscholen in de gemeente Dalfsen.
Geen financiële consequenties.
5. a. Met de zwembaden en de scholen (directieoverleg) mogelijke alternatieven voor het les (of diploma)-zwemmen – zoals bewegen in het water- te onderzoeken.
Binnen bestaande budget / betekent geen extra lasten voor de zwembaden.
b. Schoolactiviteiten gericht op bewegen met plezier, waaraan ieder kind kan meedoen, te stimuleren door hiervoor jaarlijks een bedrag van € 5000,00 beschikbaar te stellen (op basis van gemiddeld € 250,00 per school).
De dekking te zoeken via de voorjaarsnota 2007.
c. De huidige schoolsporttoernooien met een prestatief karakter, zoals voetbal- en korfbaltoernooi, blijven gehandhaafd.
Geen financiële consequenties.
6. In alle kernen van de gemeente Dalfsen samen met de verenigingen van Plaatselijk Belang een inspraakavond voor de jeugd over bewegingsactiviteiten organiseren. Hierbij de wensen van de jeugd t.a.v. (speel)voorzieningen inventariseren.
Budget van € 70.000 is al beschikbaar gesteld via de WAVIN-gelden.
7. Bij de scholen bevorderen dat sport c.q. bewegen een prominente rol in de naschoolse opvang gaat spelen. Bewegen in het water (aanbeveling 5) hier ook bij betrekken.
Geen financiële consequenties voor gemeente.
8. Om het gebruik van de activiteiten voor 55 plussers nog meer te optimaliseren dient in overleg met SWOL en Landstede Welzijn de voorlichting voor de doelgroep 55 plus te worden uitgebreid. Deze voorlichting binnen het bestaande budget door het SWOL en Landstede Welzijn laten uitvoeren.
Geen budgettaire consequenties voor gemeente.
9. Analoot aan het gestelde in aanbeveling 1 en (de vervallen) aanbeveling 2 stellen wij u voor om per 1 januari 2010 naast de gestelde voorwaarden in de investeringsregeling sportaccommodaties de subsidie alleen te verlenen wanneer de kantine en overige clubgebouwen rookvrij zijn.
Geen budgettaire consequenties voor gemeente.
10. Over de invulling van een nieuwe verruimde regeling sportsubsidie mensen met een beperking willen we graag overleggen met de Sportraad en de Wmo-raad.
Overwogen wordt het restbudget jeugdsportsubsidie voor deze doelgroep aan te wenden. Op dit moment circa € 3.000.

7. Tijdspad

Ter vaststelling van deze nota staat het volgende traject voor ogen

Activiteit	Wanneer
Voorbespreking in Sportraad	15 januari 2007
Voorbespreking klankbordgroep Cliëntenparticipatie (aanbeveling 10)	15 januari 2007
Behandeling concept in College van Burgemeester en Wethouders	februari 2007
Bespreking conceptnota door: . sportraad met achterban . klankbordgroep Cliëntenparticipatie/ Wmo-raad	maart (te plannen door sportraad) (12) maart met reactie periode van 2 weken.
Schriftelijk advies van . scholen . organisaties kinderopvang . ouderenorganisaties	maart maart maart
Ter kennisname aan gemeenteraad	februari 2007
Bespreking reacties in college Behandeling in gemeenteraad	24 april 2007 21 mei 2007 (planning was april 2007)

Bijlage 1

Rijksbeleid

Preventienota's *Langer gezond leven 2004-2007 en Kiezen voor gezond leven 2007-2010*

De verwachting is dat (ernstig) overgewicht in de toekomst een sterk groeiende en kostbaar gezondheidsprobleem zal worden. Het kabinet heeft overgewicht in de nota *Langer gezond leven 2004-2007* dan ook aangewezen als één van de speerpunten voor het preventieve gezondheidsbeleid. Naast roken en diabetes springt dit thema er volgens het kabinet in negatieve zin het meest uit en moet dit het meest nodig aangepakt worden. Bij het aanpakken van deze speerpunten worden kennis en inzichten uit andere onderdelen van het preventiebeleid gebruikt en wordt aangesloten bij acties om gezond eten te vergemakkelijken en mensen meer te laten bewegen.

Het kabinet wil bij de aanpak van genoemde problemen samenwerken met partijen in het veld. Burgers zijn volgens het kabinet als eerste verantwoordelijk voor hun (on)gezonde gedrag, maar hun gezondheid is niet altijd alleen afhankelijk van eigen doen en laten. Ook gemeenten, bedrijven, producenten, scholen, gezondheidszorg en zorgverzekeraars worden genoemd als relevante partijen die de verantwoordelijkheid op zich moeten nemen. Het kabinet rekt erop dat partijen vanuit hun eigen verantwoordelijkheid verder zullen investeren in preventie. Voorkomen is tenslotte beter dan genezen.

Daarbij wordt gekozen voor een aanpak om mensen in de praktijk ook echt te bereiken: thuis, op school, op het werk, op plaatsen waar mensen hun vrije tijd doorbrengen, in de wijk en in de spreekkamer van de dokter. Alleen zo kunnen lokale gezondheidsachterstanden worden opgespoord en aangepakt en kunnen specifieke doelgroepen worden bereikt. Concreet heeft het kabinet in de periode 2004-2007 ingezet op de volgende acties:

1. Aansluiten bij activiteiten gezonde voeding;
2. Gezond gedrag gemakkelijker, aantrekkelijker en vanzelfsprekender maken;
3. Aansluiten bij activiteiten bewegen;
4. Overgewicht vroegtijdig signaleren, opsporen en aanpakken;
5. Activiteiten op scholen;
6. Lokale, wijkgerichte activiteiten;
7. Onderzoek in samenhang brengen;
8. Overgewicht in internationaal verband aanpakken.

In oktober 2006 heeft de Minister van VWS de preventienota *Kiezen voor gezond leven 2007-2010* naar de Tweede Kamer gezonden.. Zoals de titel van nota al aangeeft wil de minister voor de komende beleidsperiode meer nadruk leggen op de keuzes in het leven die van invloed zijn op meer of minder gezond leven. De gezonde keuzes moeten daarbij nadrukkelijk bevorderd worden.

Uit de periode blijven de speerpunten roken, diabetes en overwicht onverminderd in beeld in het rijksbeleid. Daarnaast zijn de speerpunten schadelijk alcohol gebruik en depressie toegevoegd. De speerpunten van het landelijk beleid worden opgenomen in de regionale en lokale beleidsnota's gezondheidsbeleid die in zomer van 2007 verschijnen.

Tijd voor sport – *Bewegen, Meedoen, Presteren*

De overheid vindt sport belangrijk. Niet alleen omdat het een populaire manier van vrijetijdsbesteding is, maar ook omdat sport een wezenlijke bijdrage kan leveren aan de samenleving.

Sport is niet weg te denken uit onze maatschappij. Meer dan tien miljoen Nederlanders beoefenen één of meer sporten: bij één van de 29.000 sportverenigingen, 1800 fitnesscentra en sportscholen of gewoon zelf, in ongeorganiseerd verband. Bij de sportverenigingen zijn ongeveer 1,2 miljoen vrijwilligers actief. En de publieke belangstelling voor sport bij evenementen en op de televisie is enorm.

Sport en bewegen verbeteren de gezondheid, sport vergroot de samenhang in en de binding met de maatschappij en (top)sport is een bron van nationale trots en uitstraling. Daarnaast wil de overheid de

negatieve verschijnselen in en om de sport -zoals blessures, dopinggebruik en vandalisme- zoveel mogelijk voorkomen en tegengaan.

Tijd voor Sport

Het sportbeleid voor de periode van 2006 tot 2010 van het ministerie van VWS is verwoord in de nota '[Tijd voor Sport](#)'. Daarin staat wat de overheid de komende jaren samen met haar partners wil doen voor een sportieve samenleving waarin zowel veel aan sport wordt gedaan als van sport wordt genoten. Het beleid is samengevat in het motto "bewegen, meedoen en presteren". Het programma '[Samen voor Sport](#)' beschrijft hoe deze beleidsplannen concreet ingevuld worden.

Miljoenen mensen doen aan sport omdat het leuk is om te doen. Miljoenen anderen genieten van kijken naar sport. Maar sport is en kan meer. Het kabinet streeft de komende jaren naar een sportieve samenleving waaraan iedereen kan deelnemen en waarin waarden en normen als fair play gemeengoed zijn. In de nota 'Tijd voor sport', beschrijft het kabinet aan de hand van drie overkoepelende thema's Meedoen, Bewegen en Presteren' de hoofdlijnen van het sportbeleid in de periode 2006-2010.

- **Gezond door sport**

Meer sporten en bewegen dragen bij aan een betere gezondheid. Om dat doel te bereiken komt het kabinet onder meer met het Nationaal Actieplan Sport en Bewegen.

- **Meedoen door sport**

Om het voor meer mensen mogelijk te maken om elkaar via de sport te ontmoeten en mee te doen aan maatschappelijke activiteiten zet het kabinet in op een aantal projecten rond opvoeden, het versterken van waarden en normen het vernieuwen van het lokale sportaanbod en een integrale buurtaanpak en school.

Bijlage 2

Overzicht van aanwezige sport/bewegingsactiviteiten gemeente Dalfsen voor de doelgroep 55 plus (zonder de pretentie van volledigheid)

Gymnastiek en "Bewegen op Muziek"

- Bewegen op Muziek (particuliere groepen)
- Gym en ontspanning (particuliere groepen)
- Conditiegym (SVD)
- Callanatics (SVD)
- Bewegen op Muziek (SVD)
- Aerobics/Steps (ASC Gym-Dance)
- Varianatics Dalfsen (ASC Gym-Dance)
- Varianatics Oudleusen (ASC Gym-Dance)
- Fit 55+ (ASC Gym-Dance)
- Gymnastiek Dalfsen (Landstede Welzijn Ouderen Dalfsen, Trefkoele)
- Gymnastiek Dalfsen (Landstede Welzijn Ouderen Dalfsen, Activiteitenruimte Welzijn Ouderen)
- Gymnastiek Oudleusen (Landstede Welzijn Ouderen Dalfsen, De Wiekelaar)
- Gymnastiekvereniging VZOD
- Gymnastiekvereniging Nieuwleusen (Landstede Welzijn Ouderen Dalfsen, Sporthal "De Schakel")
- Gymnastiekvereniging Nieuwleusen: sportief wandelen op woensdagmorgen voor ouderen

BALSPORTEN EN RACKETSPELEN

- Sportinstuif Nieuwleusen (Landstede Welzijn Ouderen Dalfsen)
- Badminton Trefzeker
- Mixed Hockey Club Dalfsen (MHC)
- Auto van Ewijk van LHC afd. Handbal
- Dalfser Tafeltennis Vereniging '84
- Tennisvereniging Lemelerveld
- Voetbalvereniging Lemelerveld
- Volleybalvereniging "De Bevers" Lemelerveld
- Sportvereniging Dalfsen Handbal

FITNESS

- Balans Fysiotherapie & Fitness
- Sport- en Gezondheidscentrum Helios
- Sportstudio Kontrast: Sport- en Saunamogelijkheden
Voor 55+ zijn er op maandag- en vrijdag ochtend speciale lessen.

MIK SPELEN

- Dalfser Jeu de Boulesvereniging "BOULES 88"
- Jeu de Boulesvereniging Raboules Lemelerveld
- Koersbalgroep Hoonhorst (Landstede Welzijn Ouderen Dalfsen)
- Koersbalgroep Dalfsen (Landstede Welzijn Ouderen Dalfsen)

- Koersbalgroep Oudleusen (Landstede Welzijn Ouderen Dalfsen)
- Koersbalgroep Nieuwleusen (Landstede Welzijn Ouderen Dalfsen)
- Recreatief biljarten (Landstede Welzijn Ouderen Dalfsen)
- Biljarten Lemelerveld (st. Welzijn Ouderen Lemelerveld)
- Koersbal Lemelerveld

FIETSEN

- Toerclub Dalfsen (diverse activiteiten)
- Senioren Fietsclub (St. Welzijn Ouderen Lemelerveld)
- Stichting Greenbikes

DANSEN

- Volksdansgroep Hoonhorst (Landstede Welzijn Ouderen Dalfsen)
→ Ongeveer 12 personen nemen momenteel deel aan deze groep, iedereen van 55+ is welkom.
- Stijldansen Dalfsen (Landstede Welzijn Ouderen Dalfsen)
Stijldansen Lemelerveld (St. Welzijn Ouderen Lemelerveld)
- Folklorische Volksdansvereniging Nieuwleusen en Omstreken

WANDELEN

- Nordic Walking Dalfsen en Nieuwleusen
- Senioren Wandelclub (St. Welzijn Ouderen Lemelerveld)

DIVERSEN

- Yoga Dalfsen (Landstede Welzijn Ouderen Dalfsen)
- Zwemmen Lemelerveld (Zwembad de CARROUSEL te Ommen)
- Zwemmen Dalfsen (Zwembad de CARROUSEL te Ommen)
- LRV "De Bruggenruiters" Lemelerveld
- Ponyclub "de Bergleeuwjtjes" Lemelerveld
- Stichting Sportbelangen Lemelerveld
- IJsvereniging Lemelerveld
- Zweefvliegterrein-Zweefvliegclub Aeroclub Salland Lemelerveld

Bijlage 3

1. Beleidsregels jeugdsportsubsidie

Doelstelling: het bevorderen en ondersteunen van actieve sportbeoefening door jeugd.

Subsidievorm: stimuleringsubsidie.

Subsidiecriteria:

Om voor subsidie in aanmerking te komen dienen verenigingen:

1. binnen de gemeente Dalfsen gevestigd te zijn;
2. een minimaal aantal van 10 betalende jeugdleden tot 18 jaar te hebben. Voor het bepalen van de leeftijdsgrens wordt uitgegaan van de leeftijd op 1 januari van het jaar voorafgaande aan het subsidiejaar;
3. aangesloten te zijn bij een overkoepelende (landelijke) sportorganisatie;
4. alleen die jeugdleden op te geven die daadwerkelijk deelnemen aan sportactiviteiten van de vereniging gedurende een aaneengesloten termijn van tenminste zes maanden per jaar.
5. zich te manifesteren als "gezonde vereniging".

Subsidienorm:

De subsidie bestaat uit:

- een bedrag van € 9,17 per jaar per betalend jeugdlid. In eerste instantie werd het bedrag jaarlijks geïndexeerd, in een later stadium werd de nullijn gehanteerd. Per 1 januari 2007 wordt de indexering weer toegepast.

Subsidiecriteria:

Ad 2:

Om administratieve procedures met minimaal resultaat te voorkomen is het noodzakelijk over een minimum aantal leden te beschikken.

Ad 3:

Hiermee wordt uitgesloten dat ook recreatieve verenigingen in aanmerking kunnen komen voor een jeugdsportsubsidie.

Ad 4:

De leden dienen de betreffende sport actief te beoefenen binnen de vereniging gedurende een langere periode.

Ad 5:

De Tabakswet evenals de Drank en horecawet leggen het gebruik van tabak en alcohol aan banden. Dit geldt ook voor de door de overheid gesubsidieerde sportaccommodaties. Omdat het beleid van de (rijks)overheid erop gericht is roken en het gebruik van alcohol te ontmoedigen wordt dit in de gemeente Dalfsen door meerdere verenigingen al op grond van de bepalingen van de Drank- en horecawet concreet inhoud gegeven. Het opnemen van dit punt wil op dit moment slechts een signaal zijn voor de verenigingen. Over de concrete verdere invulling zal eerst met "het veld" worden overlegd alvorens criteria vast te stellen.

Bijlage 4

Sport stimulerende projecten Dalfsen

In Dalfsen is in november 2006 van start gegaan met het sportproject; **Sport Stimulerende Projecten Dalfsen**. Het initiatief en organisatie zijn ondergebracht in de Stichting "Sport Stimulerende Projecten Dalfsen".

Het project wordt gesteund door de gemeente Dalfsen, Sportraad Overijssel en ook de Sportraad Dalfsen.

Inhoud project

Kinderen (leeftijd 6-9 jaar) melden zich aan voor dit project en krijgen telkens zes weken achtereen les/training in één van de balsporten (dus 6 weken lang dezelfde sport)

Voetbal, Handbal, Volleybal, Hockey en Tennis.

Na die zes weken starten dan weer een volgende periode van 6 weken met een andere sport.

Bijlage 5

Investeringsregeling sportaccommodaties

Indien wordt voldaan aan een aantal voorwaarden bestaat er aanspraak op een subsidiebedrag van maximaal 1/3 van de bouwkosten tot een maximum van € 40.000. Wanneer 2 of meer verenigingen een aanvraag indienen voor een gezamenlijke sportaccommodatie bedraagt de maximale subsidie € 60.000.

Het betreft hier uitsluitend wedstrijd- en trainingsaccommodaties, was- en kleedruimten.

Clubgebouwen, tribunes en kantines worden niet gesubsidieerd. Sportaccommodaties in eigendom van de gemeente vallen uiteraard bij deze regeling.

Er wordt – net als bij de jeugdsportsubsidie – een koppeling gemaakt tussen de investeringssubsidie en het algemene sportbeleid door het invoeren van het begrip “gezonde vereniging”. Het streven van de gemeente is om sportverenigingen in Dalfsen te stimuleren om deel te nemen aan bepaalde beleidsontwikkelingen zoals het bevorderen van een verantwoord alcoholgebruik door jongeren in sportkantines, algemeen alcoholmatigingsbeleid, antirookbeleid, EHBO-beleid, sportblessurepreventiebeleid en dergelijke. Bij de beoordeling van de aanvraag weegt mee in hoeverre de aanvragende vereniging voldoet aan de criteria van “gezonde vereniging”.

Het criterium is niet zozeer bedoeld als afwijzingsgrond, maar meer als stimuleringsmaatregel.

Bijlage 6

sportsubsidie mensen met een beperking

Het bevorderen en ondersteunen van actieve sportbeoefening door mensen met een beperking die in de gemeente Dalfsen woonachtig zijn. Subsidie wordt verleend in de extra aantoonbare kosten die de instelling maakt voor de persoon voor wie de subsidie wordt aangevraagd. Deze kosten worden vergoed tot een maximum van € 100 per jaar per contributie betalende inwoner van de gemeente Dalfsen.

Benodigheden

1. Overzicht aantoonbare extra kosten die de aanvrager heeft.
2. kopie kwalificatie docenten/instructeurs.

Wetgeving

Subsidieverordening Welzijn 2003, Beleidsregels sportsubsidie voor verenigingen en instellingen die zich bezighouden met het bevorderen en ondersteunen van sportactiviteiten voor mensen met een beperking een financiële ondersteuning te creëren. Een instelling komt voor subsidie in aanmerking wanneer zij:

1. aangesloten is bij NebasNsg, NOC*NSF of andere landelijk erkende sportkoepels die zich specifiek bezighouden met het ondersteunen van sportactiviteiten voor mensen met een beperking.
2. Sportactiviteiten aanbieden aan inwoners met beperkingen uit de gemeente Dalfsen.
3. Gebruik maken van gekwalificeerde docenten/instructeurs.
4. zich manifesteren als "gezonde" vereniging/instelling.

Bijlage 7

Keurmerk Gezonde Sportvereniging

Wat is het?

De Gezonde Sportvereniging is een initiatief van NOC*NSF en stimuleert en ondersteunt sportverenigingen om te komen tot een structureel gezondheidsbeleid. Voor diverse gezondheidsthema's zijn criteria opgesteld. Als de vereniging voldoet aan deze criteria mag het keurmerk Gezonde Sportvereniging worden gevoerd.

Waarom zou een sportvereniging aandacht besteden aan gezondheid? Sporten op zichzelf is toch al gezond? Dat is natuurlijk waar, sporten in een vereniging is een gezonde, gezellige en plezierige bezigheid. Sporten brengt echter ook gezondheidsrisico's met zich mee. Zo ontstaan jaarlijks ruim 2 miljoen acute en 0,5 miljoen chronische sportblessures. Een deel daarvan had voorkomen kunnen worden door het nemen van preventieve maatregelen.

Daarnaast worden sportverenigingen steeds vaker geconfronteerd met uiteenlopende gezondheidsonderwerpen, zoals alcoholmatiging, rookontmoediging, gezonde voeding en bewegingsstimulering. Enerzijds door wensen en motieven van verenigingsleden, anderzijds door maatschappelijke ontwikkelingen en wettelijke verplichtingen (drank- en horecawet, tabakswet, Arbowet, etc.). Weinig sportverenigingen vertalen de toenemende aandacht voor gezondheid in structureel beleid.

Het keurmerk

Het keurmerk Gezonde Sportvereniging is opgezet om verenigingen te stimuleren en te helpen om te komen tot een structureel gezondheidsbeleid. Voor relevante gezondheidsthema's zijn criteria opgesteld. Als de vereniging voldoet aan deze criteria mag het keurmerk Gezonde Sportvereniging worden gevoerd. Bij het uitreiken van het keurmerk spreekt de vereniging de intentie uit de ingeslagen weg te zullen voortzetten. De vereniging mag het keurmerk twee verenigingsjaren voeren. Na deze periode kan het worden verlengd. De vereniging moet dan opnieuw aantonen dat zij voldoet aan de criteria.

Het keurmerk Gezonde Sportvereniging als vorm van certificering en erkenning biedt kansen in het kader van ledenwinst en ledenbehoud. Het kan ingezet worden voor het genereren van extra financiële middelen en het versterken van samenwerking op lokaal niveau

Dat het voor verenigingen haalbaar is om de erkenning Gezonde Sportvereniging te krijgen, blijkt uit een inmiddels afgerond proefproject. Alle zes verenigingen die hebben deelgenomen, hebben het keurmerk ontvangen.

Toets via digitale Scan Gezonde Sportvereniging (www.sport.nl)

Op basis van vooraf ontwikkelde criteria en ervaringen uit het proefproject is een Scan Gezonde Sportvereniging ontwikkeld. Om het verenigingen gemakkelijk te maken, is de Scan Gezonde Sportvereniging gedigitaliseerd. Dat betekent dat u de vragen uit de Scan op internet beantwoordt. U kunt de scan elders in dit onderdeel vinden. De Scan helpt u stapsgewijs verder.

